

TEXTÍKY

**Jeden příběh
dvojím perem**

2016

SLOVO ÚVODEM

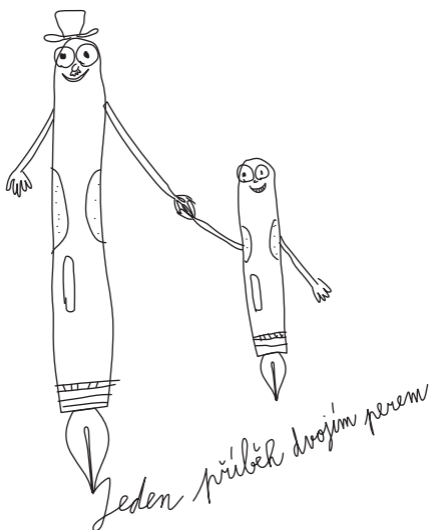
Loňský rok se nesl ve znamení premiérového ročníku trochu netradiční literární soutěže *Jeden příběh dvojím perem*, a protože se začátek vydařil, setkáváme se letos v ročníku druhém. Zahájit novou soutěž v tom velkém množství soutěží, kterými je školní svět zahlcen, se mohlo jevit jako dokonalé šílenství. Věděli jsme ale, že dětskému literárnímu psaní chybí spojení s veledůležitou jednotkou literárního prostoru – literárním časopisem a s tím souvisejícími možnostmi literárního publikování a literárního obcování. Vycházeli jsme z přesvědčení, že pokud máme mezi sebou literárně nadané děti, musíme jim dát především možnost se o výsledky jejich literárního snažení veřejně podělit, vytvořit zkrátka nějaký nový prostor pro literární sdílení. Od začátku jsme tedy věděli, že tím nejpodstatnějším výstupem z naší soutěže bude sborníček vítězných prací. Dostal název *Textíky* (podle vsetínského literárního časopisu *Texty*, neboť většina porotců je jeho redaktory), a přejal i typický formát a podobu *Textů*.

Druhým bodem, kolem kterého stále kroužíme, je snaha poskytnout soutěžícím příležitost k autorským setkáním a čtením. Vloni se ocenění setkali s básníky Pavlem Kotrlou a Jakubem Chrobákem, také s nakladatelem Daliborem Malinou a myslím, že to pro ně bylo jakési symbolické pootevření dvířek do neznámého světa, který na ně kývá a přitahuje si je k sobě s tím, že je i jejich světem, budou-li chtít. Letos se soutěžící setkají dokonce s autorem soutěžního úryvku pro I. kategorii, Zdeňkem Lysým. A takto bychom chtěli pokračovat i v následujících letech. Zvat si a potkávat se s autory soutěžních zadání, číst si s nimi, mluvit s nimi a být s nimi – nebát se se slovem veřejně vystoupit, a najít si při té příležitosti společnost stejně zaměřených lidí.

Váš zájem o naši soutěž, o *Textíky* a v neposlední řadě zaujetí panující při společných setkáních jsou nám milou radostí a nadějí, že snad děláme pro dětské talenty správnou věc.

Andrea Chrobáková-Lněničková

Jeden příběh dvojím perem 2016

POROTA

PhDr. Dalibor Malina, nakladatel, vydavatel Textů, galerista, publicista, literární a výtvarný kritik, redaktor Textů a vlastivědné revue Valaško, autor řady výtvarných monografií.

Mgr. Pavel Kotrla, básník a šéfredaktor Textů, redaktor revue Aluze, literární kritik a publicista.

Mgr. Jakub Chrobák, Ph. D., básník a redaktor Textů, bohemista, kritik a odborný asistent na FPF Slezské univerzity v Opavě.

Mgr. Andrea Chrobáková-Lněničková, Ph. D., učitelka českého jazyka a dějepisu, publicistka.

JEDEN PŘÍBĚH DVOJÍM PEREM 2016

Oceněné práce

I. kategorie (6. - 7. ročník)

1. Barbora Balášová: Na útěku
(ZŠ Zašová)
2. Lucie Macková: Srocení zvířat
(ZŠ Vsetín, Ohrada)
3. Jakub Fojtík: Pohroma
(ZŠ Vsetín, Ohrada)

Čestná uznání:

- Hana Kotrlová: Záchrana Macíka
(ZŠ Vsetín, Trávníky)
- Alžběta Manová: * * *
(ZŠ Žerotínova, Valašské Meziříčí)

II. kategorie (8. - 9. ročník)

1. Markéta Hurtová: Neptejte se, nemluví
(ZŠ Vsetín, Luh)
2. Katrin Unarová: Vzkaz na okně
(ZŠ Integra, Vsetín)
3. M. Nerodilová: Doslova
(ZŠ Vsetín, Ohrada)

Čestná uznání:

- Jitka Lažová: Básníci mají smutný duše
(ZŠ Hošťálková)
- Adéla Vykopalová: Smysl života
(ZŠ Žerotínova, Valašské Meziříčí)

SOUTĚŽNÍ TEXT PRO I. KATEGORII

„Pane doktore, potřebuji ostříhat dráčky,“ vpadl jednoho sychravého rána do ordinace drobný nervózní mužík.

Pohlédl jsem na ruce a pokrčil rameny. „Ani bych neřekl, drápy máte úplně v pořádku.“

„Né já,“ rozesmál se příchozí. „Můj kocour. Zlatíčko moje.“

„A kde ho máte?“

„Támhle v autě,“ ukázal pán na starou Felicii, parkující před ordinací. Auto se kývalo ze strany na stranu a uvnitř se bleskurychle míhala šedá podezřele mohutná šmouha.

„Kocoura asi nemáte v přepravním boxu, že?“ zaskuhral jsem.

„No, to né. To bych mu nemohl udělat,“ zhrozil se majitel kocoura. „On je Macíček hrozně citlivý na špatné zacházení...“

Rozkývané auto vypadalo, že se každou chvíli obrátí na bok.

„To vidím,“ povzdechl jsem si. „Tak ho přineste.“

Vnutil jsem pánovi na lov kocoura přepravní box, se kterým odkráčel k autu a já jsem se věnoval novým příchozím.

Po dvaceti minutách jsem na Macíčka i jeho pána už skoro zapomněl, když drobný mužík vítězně rozrazil dveře s přeprávkou nad hlavou. „Mám ho!“

„Vy krvácíte!“ vykřikl jsem. „Ošetřím vás!“

„To nic není,“ mávl chlapík rukou a kapkami krve postříkal bílou zeď ambulance. „My doma krvácíme pořád...“

In: Lysý, Zdeněk: Nejen mezi Nomády (příběhy českého zvěrolékaře). Vsetín (Malina) 2014, s. 67 - 68.

BARBORA BALÁŠOVÁ

ZŠ Zašová

Na útěku

„Tak to abych se rychle Macíčkoví na ty drápky podíval,“ zděšeně jsem se podíval na pána, hladícího kocourovu krátkou, šedou srst.

„Macíčku! Pan doktor nám ostříhá drápky. No neboj se, pan doktor je šikovný. Macíčku, ale! Už nebuď zlobivý! Tatínek ti za odměnu dá nějakou dobrůtku! Třeba koupíme syrovou rybičku, co ty na to, Macíčku?“ přemlouval páníček svého milovaného kocourka.

Zatímco se pan majitel snažil kocoura uplatit dost nevhodnými a nezdravými pochutinami, co by kočce spíše ublížily, než pomohly, jsem přemýšlel, jestli k tomuhle tématu radši mlčet nebo ne.

„Pane, myslím, že syrová ryba zrovna moc dobrá odměna není. Pokud tedy ovšem nepovažujete za odměnu ztrátu chuti k jídlu a mozkové poruchy,“ prohodil jsem opatrně a velmi potichu. Za ty dva roky, co pracuju v místní zvířecí ambulanci, jsem se naučil brzy zjistit, který z páníčků patří k těm, co své kočičky milují nadevše – a tento pán patřil mezi ně.

„Byl byste tedy tak laskav a ostříhal mému Macíčkoví drápky, pane doktore?“ zeptal se podrážděně Macíčkův tatínek.

Jen jsem kývnul a rychle zasalutoval v domnění, že se pán zasměje a tím uvolní napětí, ale nestalo se tak, spíš jsem to tímhle činem zhoršil. Macka jsem položil na stoleček a ze zásuvky jsem vytáhl kleštičky na stříhání drápků.

Kocour se zpočátku vrtěl, tak jsem si packu chytil do ruky a začal jsem stříhat drápky. Macíkův majitel z tohohle zrovna nadšený nebyl: „Pane doktore! Opatrně!“ skoro ječel. „Nevíдите, jak je Macík citlivý? Víte vy vůbec, co je tenhle kocour za plemeno? Britská krátkosrstá kočka! Je to čistokrevný kocourek, vyšlechtěný z perských koček kolem roku 1900...“ a začal odříkávat svůj, očividně naučený projev o přednostech své skvělé kočičky.

Tohle jsem se taky ve své práci naučil – ignorovat pochvalné řeči chovatelů a jenom přikyvovat.

Kocourek byl opravdu pěkný, o tom žádná, ale na to, jak jsou tyto kočky hodné, byl až moc rychlý a divoký. Snažil jsem se na Macka být

co nejjemnější, ale kocour se stále vrtěl a dováděl. Na malou chvíli jsem zauvažoval, jestli by nebylo vhodné majiteli nabídnout umělé uspání kocourka, aby bylo stříhání rychlejší, ale hned jsem si to při pohledu na něj rozmyslel. Majitelův pohled značil, že se mu to všechno nelíbí ani trochu.

A stačilo jenom malé, skoro nepatrné zaváhání a kocour, doposud ležící a vrtící se na stole, se zvedl a ze stolu seskočil. Tahle situace se mi zdála známá, protože zvířata se kleštiček bojí a sem tam skočí dolů. Natáhl jsem se pro kočku, ale ta ladně uskočila do strany a vrhla se ke dveřím. Majitel zděšeně vykřiknul a začal za kočkou běžet. Ordinace není zrovna největší, takže dvojice pobíhající po místnosti shazovala všechny možné věci. Na podlaze se pomalu začaly kupit pochoutky pro pejsky a kočičky, misky, různé obvazy a všemožné nástroje. Jakoby toho nebylo dost, najednou se otevřely dveře do ordinace a zazněl zvoneček značící příchod nového pacienta.

„Zdravím, pánové! Panebože, pane doktore, to je hrozný nepořádek!“ zavolala od dveří slečna s vodítkem v ruce a s pejskem vypadajícím jako malý lvíček. Tohle plemeno mi vždy připadalo zvláštní – jak vzhled, tak název – Chow Chow.

„Dobrý den, dneska je to tady hotový blázinec! Být Vámi, držím se tady od pána a jeho kočičky trochu dál. Myslím, že by si Macek s tímhle chlupáčem nerozuměl,“ prohodil jsem potichu k mile vyhlížející slečně a zasmál jsem se. Pes u její nohy potichu zavrčel, protože si všiml už klidné, šedé, mňoukající hrozby v rohu místnosti, v náručí majitele.

„Tam, kde je blázinec, se my s Hamletem dokonale hodíme. Přišli jsme kvůli očkování.“ Zazubila se na mě slečna. Na pár vteřin jsem jen zavřel oči s úsilím vzpomenout si na dnešní ráno. Dnešní ráno se mi zdálo úplně obyčejné, jako každé úterní ráno. A najednou mám v ordinaci chvástajícího se, podsaditého pána s brýlemi, které si pořád posouvá nahoru na nos a jeho kocoura Macíka – krásnou britskou kočku. A jakoby pán s brýlemi nestačil, do ordinace už tak plné, díky papírům a věcem na zemi, přijde slečna s růžovými vlasy, oblečená do výrazného a výstředního oblečení v neonových barvách se psem Hamletem vrčícím na Macka.

„Dobře, na Vás jsem čekal. Dáte mi Hamletovy doklady?“ poprosil jsem.

Slečna se chvíli probírala věcmi v kabelce,

ale doklady nenašla. „Jejda, vydržíte chvíli? Zapomněla jsem si je v autě!“ vykřikla a pustila vodítko psa a rozrazila dveře a vyběhla.

Hned nato se za ní rozběhl pes Hamlet. Ani jsem se nestihl rozhodnout, jestli běžet za ním nebo ne, vtom z náruče pána vyběhl Macík.

„Pane doktore, co tady tak stojíte, běžte chytit mého Macíka! Za tohle všechno můžete vy a ta šílená ženská! Nedívejte se tak na mě a běžte!“ zakřičel na mě majitel zaběhlého kocourka.

Ani chvíli jsem už nečekal a vyběhl jsem z ordinace a rozběhl se po ulici za šedou skvrnou.

„Macku, stůj! Macku!“ křičel jsem za kocourem. Moje ordinace stojí v celkem rušné ulici, takže jsem pobíhal po chodníku mezi zmatenými lidmi. A kdo by se nedivil, kdyby viděl psa se zářivým fuchsiovým vodítkem, za ním našedlou kočku a veterináře, který za nimi běží. Rychle jsem se otočil, abych zjistil, jestli za mnou majitel Macka běží nebo ne, ale ukázalo se to jako podstatná chyba. Otočil jsem se zpátky, směrem ke zvířatům, ale viděl jsem jenom Macka, který se vracel zpátky ke mně. Zastavil jsem, vzal jsem Macíčka do náručí a vrátil jsem se zpátky do ordinace, kde na mě čekali oba majitelé. Kocoura jsem položil na zem, ať si klidně doběhne k pánovi.

„Slečno, omlouvám se, ale Hamleta jsem nenašel. Asi byl rychlejší než Macík,“ pronesl jsem zklamaně.

„To je v pořádku, pane doktore. Budu ho muset najít, to je celé,“ řekla ještě před chvílí zářivá paní.

„No nic, pane doktore, děkujeme za ostříhání drápků, že Macíčku? A děkuju za to, že jste mi Macka donesl zpátky, ale teď bychom měli začít hledat Hamleta, ne?“ překvapil nás Mackův majitel.

„Jako všichni tři? Vy oba byste mi pomohli najít Hamleta?“ zeptala se upřímně udivená slečna.

„Půjdeme všichni čtyři, slečno. Že ano, pane doktore?“ usmál se na mě najednou milý pán.

„To je samozřejmé!“ odpověděl jsem, vzal jsem klíč od ordinace, sundal jsem si plášť a vyšel společně s mými šílenými přáteli před budovu. Přešli jsme ulici a došli jsme k autu růžovovlasé slečny a jeli k místnímu parku. Uspořádání míst k sezení v autě bylo jasné. Já a majitelka Hamleta vepředu, brýlatý pán s Mackem v náručí vzadu. Když jsme vylezli

z auta, připadal jsem si, jakoby na nás padaly všechny pohledy lidí v okolí.

„Moc vám děkuju, že jste šli se mnou. Nevím, co bych sama dělala, protože tohle pátrání si vyžaduje více párů očí,“ zasmála se slečna a prohrábla si své růžové vlasy, které jí splývaly na ramena.

„Nezeptáme se někoho, jestli neviděl Vašeho Hamleta?“ navrhnul Macíkův majitel a posunul si své obrovské brýle výš.

„To je dobrý nápad. Můžeme se zeptat tamtoho kluka,“ napadlo mě. Kluk, tak sedmnáctiletý, sedící v parku a malující okolní krajinu akrylovými barvami se sluchátky na uších, k nám byl otočený zády.

Dívka s růžovými kadeřemi k němu přistoupila a poklepala mu na rameno: „Prosím tě, neběžel tudy takový zrzavý pejsek? Měl nafialovělé vodítko, které táhl za sebou...“ vyhrkla na něj.

„Myslíte tohohle?“ usmál se a ukázal na psa mezi stromy, s vypláznutým jazykem a hlavičkou mírně nakloněnou do boku, namalovaného na jeho plátně. Podívali jsme se na krajinu za plátnem a právě tam ležel Hamlet, který na nás začal štěkat.

Ten den ráno jsem si myslel, že to bude úplně obyčejný den. Ale nebyl. Když si myslíte, že nikdy nezažijete nic dobrodružného, tak možná právě ten den se stane to nejšílenější ve vašem životě. Tak jako se to stalo mně. Možná, že i vám se v ten den stane, že budete stát v parku s chlapíkem s podivnými změnami nálad a jeho šíleným kocourem Mackem, se slečnou s růžovými vlasy a křiklavým oblečením a jejím psem Hamletem a všichni budete pozorovat malbu na plátně černovlasého náctiletého kluka v roztrhaných džínách a nebudete si přát nic jiného, než aby ten okamžik nikdy neskončil.

LUCIE MACKOVÁ

ZŠ Vsetín, Ohrada

Srocení zvířat

„No a právě proto jsem vám Macíčka donesl a prosím, abyste mu ostříhal dráčky.“ „Dobrá, ale nejdřív vás ošetřím.“ Když jsem mu poškrábanou ruku ošetřil, chtěl jsem z přepravního boxu vyprostit tu mohutnou šedou kouli. Ta se tam ale sekla a nechtěla ven.

„Prosím vás, pane doktore,“ poprosil mě pán, „neubližte mu.“ Snažil jsem se ji vytáhnout ze všech sil, ale pokaždé, když zamňoukala, on se zhrozil. A tak mi nezbývalo nic jiného, než ho vyprovodit ven z čekárny.

Lákal jsem tu línou kočku na pamlsky, hračky a různé jiné věci, ale ona zůstávala uvnitř a odmítala se pohnout. K mému neštěstí ten přepravní box nešel rozdělat, a když jsem dovnitř strčil ruku, vrátila se mi poškrábaná a celá od krve.

Zpocený a značně nervózní pán vtrhl do ordinace. „Pane doktore,“ řekl mi, „ordinace se plní a já nevím, co je s Macíčkem.“ Než jsem stačil něco říct, vytrhla se paní z čekárny velká mohutná doga a vběhla mně do ordinace. Okamžitě ucítila pach kočky a vrhla se na přepravku.

„Bobíku!“ řvala zděšená paní na svou dogu. „Bobíku!“ (Musím jen podotknout, že to jméno se na ni ani trochu nehodilo.) Pes vyskočil na pult k přepravce a převrátil ji. Kočka se s hlasitým prskotem a vrčením vysoukala z přepravky a vyběhla do čekárny. Zděšený pán, který dosud jen přihlížel, vyběhl za ní. Tam ale zrovna vešel pán se psem. Kočka vycítila příležitost a vyběhla ven.

V čekárně zatím panovalo „srocení“ zvířat a všechna tahala, štěkala a mňoukala. Když se teď už zcela mokrý pán prodral skrz všechna ta zvířata a vyběhl ven, kočka byla ta tam. „Ale ne! Co když se Macíčkovi něco stane, přece jen je tu provoz a ...“

„Však my ho najdeme,“ utěšoval jsem ho. Vyprovodil jsem lid z čekárny. „Pane doktore,“ fňukal vedle mě pán, „co když ho nenajdeme?“ Mužík vytáhl z kapsy mokrý kapesník a hlasitě zatroubil. Procházeli jsme kolem obchodů. Řeznictví, cukrárna, samoobsluha. Dívali jsme se kolem sebe a volali. „Hned zítra na něj vydám inzerát,“ fňukal. Bylo mi ho líto. Vlastně jsem za to z půlky mohl i já. Vraceli jsme se zpět. Odněkud zdáli jsem zaslechl volání: „Čičičičí.“

Pánovi se rozjasnily oči. „Slyšel jste to taky?“ Než jsem stihl odpovědět, rozběhl se za zvukem. „Čičičičí,“ ozvalo se znova.

Doběhli jsme k cíli. Kocour si blaženě předl a pojídal šunku.

„Našli jsme ho tady,“ řekla nám paní v řeznictví a dala kocourovi další kolečko šunky, „...a bylo nám ho líto,“ „...a tak jsme ho vzali sem,“ přidala se další. „Macíčku, ty můj miláčku!“

Macíček se na něj ani nepodíval a dojídal šunku. Když si pán koupil dvacet deka šunky a Macíčka vzal do náručí, nemohl jsem být šťastnější. „Na shledanou,“ zvolal ještě, když odjížděl. Stejně jsem mu ty dráčky neostříhal, pomyslel jsem si. „Na shledanou,“ řekl jsem a spokojeně se vrátil do ordinace.

JAKUB FOJTÍK

ZŠ Vsetín, Ohrada

Pohroma

„... kočky jsou nezávislé a náš Macík není výjimkou.“ Nuže dobrá,“ odvětil jsem. Nervózně a pomalu se vbelhal do ordinace. I přes jeho odpor jsem podal podivnému chlapíkovi kousek obvazu, který si strčil do velké kapsy svých kalhot. Opatrně jsem otevřel dvířka boxu. A nastala pohroma. Kocour vyletěl z přepravky jako šílenec a začal mi ničit uspořádání věcí v ordinaci – většina nástrojů skončila na zemi. „Ach jo...“ pomyslel jsem si. Pán nakonec z kalhot vyndal kousek vysočiny a zvolal: „Mací, Macíku, mňaminka!“ Kocour se jako kouzlem zklidnil a došel si pro zasloužené kolečko salámu. Nakonec se kocoura povedlo dostat na stůl pro ošetřování. Vytáhl jsem tedy kleštičky a kocour zbystřil. Při prvním kontaktu s drápkem kocour zařval: „Mňwauaaaawuuau!“ a dokonce se přišla kolegyně zeptat, co se děje. „Rozmazleně-hysterický pacient,“ vyčerpaně jsem odvětil. Když jsem se pokusil zastříhnout drápek té bestie znovu, kousl mě a začal skákat po ordinaci jako šílenec. „Pane, jste si jistý, že to, co jste mi sem přivedl, je kočka a ne ztělesnění Satana?“ rozzuřeně a sarkasticky jsem podotkl. Pán odpověděl: „Ale Macíček jen nemá rád takovou krutost.“ Otočil se na kocoura, který právě zkoumal myš mého počítače, načež mu nabídl další kolečko vysočiny a kocour pelášil ke svému pánovi.

Nějak se mi za věčného poslouchání: „Jemně, je moc citlivý!“ povedlo zastříhnout dva drápky, pak začal kocour vydávat otravné zvuky a pána i kocoura jsem zkrátka vyhodil, ptal se ještě na placení, ale dočkal se jen této odpovědi: „To bych radši zaplatil já vám, abyste se vy a ta šílenost nikdy nevraceli!“

HANA KOTRLOVÁ

ZŠ Vsetín, Trávníky

Záchrana Macíka

No to víte, Macík mě pokousal a poškrábal už několikrát. Otevřel přepravku, z ní vylezl krásný, ale zároveň pyšný kocour, který se začal natřásat po celé ordinaci, a bylo mu úplně jedno, že za chvíli přijde o drápky. Já, který jsem stál uprostřed ordinace, jsem se divil, co to ten kocour jako dělá. Vzal jsem nůžky a jdu dát kocoura na stoleček, ten se najednou rozzuřil, že mu chce někdo ustříhnout drápky, což je jeho chloubka. Začal běhat po celé ordinaci, dokonce začal trhat polštáře i pohovku. „Normálně, takového kocoura jsem nikdy neviděl.“ Potom jsme ho už ani nechytali a nechali tak. Sedíme na napůl roztrhané pohovce a koukáme, čeho je taková šedá šmouha schopná. Najednou vletí do ordinace sestřička a zařve: „Co se to tady děje!“ Nestačí se divit, kocour se proti ní rozběhne a skočí jí přímo do náruče. Celá vylekaná hodí kocoura na zem. Macíček se konečně uklidní a sestra ho zvedá ze země a lituje ho, že ho nechtě, z leknutí upustila na zem. Mužiček, tedy majitel kocoura, říká: „Takhle to u nás taky vypadá, já to s ním už nemůžu vydržet.“ Fňuká, že ho musí dát pryč, sestřička na něj: „Vy jste se zbláznil, takového hodného kocoura dávat pryč.“ Jestli tvrdíte, že je hodný, tak si ho pro mě za mě nechte, já budu jenom rád. Sestřička s nadšením, že nebude sama, ale bude mít konečně kamaráda, dala si ho zpátky do přepravky a bere si ho domů. Jakmile vyjdou na ulici, kocour prská na každého muže, kterého potkají. Sedím sám uprostřed hrozně vypadající ordinace a uvažuji, jestli to, co jsem viděl, byl sen, nebo skutečnost. Jakmile jsem to zjistil, že je to pravda, zrušil jsem nabídku: stříhání drápků, aby se tato situace nikdy neopakovala.

ALŽBĚTA MANOVÁ

ZŠ Žerotínova, Valašské Meziříčí

* * *

...Teď už mně opravdu došla slova. Přesto jsem promluvil. „Alespoň vám ty krvavé rány vydenzifikuji,“ řekl jsem tichým, nejistým hlasem. Už jsem prostě neměl sílu. Muž neodporoval.

„Když na tom tak trváte,“ reagoval a já jsem na chvíli odešel pro nějakou dezinfekci.

Mezitím mi kocourek Macíček roztrhal všechny papíry, které ležely na stole a nějakým způsobem se dostal i do zásuvek a převrátil můj stůl s počítačem. Dokonce i kvalitní kožené křeslo bylo potřhané na malinkaté kousíčky. Moc tomu nepomohl ani muž, který to ďábelské stvoření přinesl – běhal po ordinaci jako pominutý.

Byl jsem opravdu rozčilený, nejspíš jsem během deseti sekund zrudl a dýchal jako lokomotiva. Vždy jsem byl klidný člověk, ale v ten moment jsem měl chuť toho muže i s kocourem vyhodit z ordinace. Naštěstí jsem se během půl minuty uklidnil. Muž Macíčka chytil a ten děsivý chaos utichl. Nepořádek v mé ordinaci byl opravdu nehorázný. „Moc se omlouvám,“ vyhrkl ze sebe.

„Nejspíš mi budete muset uhradit škody,“ vypadlo ze mě. Tuto větu jsem řekl ne zrovna příjemným hlasem. Chlapík se porozhlédl po ordinaci a lehce zbledl. „Jistěže vám všechny škody uhradím,“ odpověděl zděšeným hlasem, „ale nyní bych opravdu potřeboval, abyste Macíčkově ostříhal drápky.“ Asi věděl, že to v těchto prostorách nebude možné, ale přesto jsem mu odpověděl: „Bohužel, pane, budete muset přijít jindy.“ Tato odpověď ho rozhodně nezaskočila. „Můžu si nechat tu přepravku?“ Pouze jsem přikývl. Byl to obyčejný, levný modrý přepravní box. Nechal jsem mu ho.

„Mohl bych vás vzít ke mně domů, tam Macíčkově můžete ostříhat drápky. Vezměte s sebou nějaké kleštičky a pilník,“ navrhl vesele.

Nevím proč, ale souhlasil jsem. Do levé ruky jsem vzal své lékařské nářadí, které přežilo kocourovo řádění, a do pravé ruky jsem uchopil přepravku s kocourkem. V čekárně už naštěstí nikdo nebyl. Tak jsme s pánem a Macíčkem kráčeli ke staré Felicii.

Pán jel dlouho po hlavní cestě, která byla dokonale rovná. „Jak se jmenujete, pane? Já jsem doktor Daniel Vertinger.“ Něco v mém mozku mě nutilo se ho na tuto otázku zeptat.

„Já se jmenuji, ehm, Filip Rotej. Těší mě!“

Chlapík jel dlouho po hlavní cestě, po chvíli odbočil na nějakou vedlejší cestu, až dojel k malému útulnému domečku. Já i on jsme stáli mlčky. Jen Macíček pořád seděl v přepravce a prskal, nejspíš se mu tam vůbec nelíbilo. „Pojďte dovnitř, pane doktore,“ řekl velmi přívětivým hlasem. „Jistě, už běžím!“ Popadl jsem svůj vercajk i s kocourem a vešel jsem do dveří.

Domeček byl útulný i zevnitř. Cítil jsem se tam opravdu dobře, ale všiml jsem si, že Macíček vypadá nervózně. A myslím, že vím proč. Na krásné, kožené pohovce ležel obrovský rezavý kocour. „Moc se omlouvám za ten nepořádek, co jsme s Macíčkem ve vaší ambulanci udělali. Všechny škody samozřejmě uhradím,“ řekl mi. Přikývl jsem – nic jiného mě v tuto chvíli nenapadlo. „Toto je můj druhý kocour Zázvorek,“ ukázal na zrzavého kocoura.

Ostříhal jsem Macíčkovy dráčky a ten vůbec nevyváděl. Choval se zcela jinak, než v mé ordinaci.

„Mohl bych vzít Macíčka na krátkou procházku kolem vašeho domu? Musím si ověřit jeho zdravotní stav,“ otázal jsem se. „Ale jistě, jen si dávejte pozor, aby vám Macík neudělal nějakou zdravotní újmu,“ zvolal na mě. Macíček se rychle rozběhl ke vchodovým dveřím. Nejdříve jsem popadl kocoura do náruče a poté otevřel dveře. Sotva se dveře zaklaply, Macíček své ostré, krátké dráčky zabodl do mé košile. Samozřejmě ji potřhal. Ani přesně nevím, jak se to stalo, ale kocour se mi nějakým způsobem dostal na hlavu a kousal mě do vlasů. Z mé hlavy vyskočil na Filipovo auto a poškrábal mu přední kapotu. Do mozku se mi neustále dostávala myšlenka, zda není Macíček psychicky nemocný, nebo ho někdo ovlivňuje. Náhle se ze dveří vynořil Filip se Zázvorkem v náručí. V tu chvíli mi Macík stál vzorně u nohou jako voják. Nejspíš se chtěl Zázvorovi jakýmkoli způsobem zavděčit. Filip pošeptal rezavému kocourovi do ucha: „Zázvorku, běž si hrát s Macíkem.“ Zázvorek se svým obézním tělem pomalu kráčel k Macíčkoví. Nejsem sice zvířecí psycholog, ale poznal jsem, jak Macík velmi znejistěl. Filip mě pozval do domu a kocoury nechal venku samotné.

Uvařil mi kávu a mě donutilo s ním prokonzultovat Macíčkův stav. „Víte, pane Roteji, nějak se mi nezdá Macíkův psychický stav. Choval se vždy tak zvláštně?“ otázal jsem se.

„Macíček byl ten nejmilejší a nejhodnější kocour, kterého jsem kdy měl. Toto chování

nastalo, když jsem k nám domů přinesl Zázvorka, ale je pořád mé zlatíčko," odpověděl zkroušeným hlasem. Chvíli jsme seděli mlčky. „Mňauůůůůů!!!“ ozvalo se náhle ze zahrady. Filip se rozběhl ke dveřím a já běžel těsně za ním. Otevřel dveře a nám se naskytl ne zrovna nejpříjemnější pohled. Zázvorek se pevně zakousnul Macíčkově do hrudníku a nehodlal se ho pustit.

„To snad nééé!“ křičel Filip. Myslím, že byl v krizových situacích naprosto nepoužitelný. Mezitím jsem popadl Macíka do náručí a Zázvorka jsem zlehka odkopl o půl metru dál. „Zlatíčko, nestalo se ti nic?“ ptal se Filip kocourka se slzami v očích. Nedivil jsem se. Macíček měl poškrábaná obě ouška, levou zadní nohu potrhanou a lehce prokouslý hrudník. „Vezme ho na veterinární kliniku, ihned! Nastartujte auto a Zázvorka nechte doma!“ zvolal jsem.

Nasedli jsme do auta a já navigoval Filipa směrem k veterinární klinice. Macíkův stav se během cesty výrazně zhoršil. Doufal jsem, že na klinice se všechno v dobré obrátí. Konečně jsme dorazili do cíle. Filip popadl kocourka do náruče a spěchali jsme k operačnímu sálu. Naštěstí na chodbě stály zdravotní sestřičky. „Paní,“ zamručel jsem udýchaně, „nevíte, kde by mohl být operován náš kocour?“ Sestřička nás dovedla do ordinace. Seděl v ní mladý, očividně sympatický veterinář. Filip s veterinářem prošel základní údaje o Macíčkově. Kocourek už nebyl tak neposedný jako u mě v ordinaci, ale byl krotký a vyčerpaný. Macíka odvezli na operační sál jako akutní případ. Proto jsme nemuseli čekat dlouhé hodiny v čekárně. Filip mi položil ruku na rameno a promluvil: „Že přežije?“ Nereagoval jsem. Opravdu jsem si nebyl jistý. Po dvou hodinách čekání nám donesli probuzeného malátného Macíčka. Já si vzal na Filipa Roteje kontakt a šel jsem domů.

Druhý den po operaci Filip poslal peníze za škody, které kocour způsobil v mé ordinaci. Byl jsem rád, že mi vše uhradil. Má ordinace už byla v pořádku. Stále jsem ale musel přemýšlet nad psychickým stavem Macíka. Proto jsem zavolał Filipovi a otázal se ho, jestli nemohu vzít Macíčka ke kočičímu psychologovi doktoru Betrnovi. Svolil mi to. Přijel s přepravkou, ve které seděl klidný Macík. Nasedl jsem do auta a odjeli jsme. Budova, ve které psycholog Betrna přijímal své zvířecí pacienty, byla nádherná. Vstoupili jsme dovnitř. Zavolali si nás rovnou do ordinace. „Dobrý den,“ řekl Betrna příjemným hlasem, „všechny údaje

o vás i o kocourkovi už mám zapsány, tak nás, prosím, nechte s Macíkem o samotě.“ Čekali jsme asi tři minuty a poté nás Betrna zavolal zpět. „Je to jasné, váš kocour trpí dlouhodobým stresem. Předpokládám, že ho vyvolal nějaký jiný kocour. Máte ještě nějakého kocourka či kočičku, pane Roteji?“ zeptal se psycholog. Filip přikývl hlavou. Psycholog se zase rozpovídal: „Myslím, že se budete muset zbavit jednoho z vašich kocourků. Víím, že to pro vás bude těžké, ale jednoho z vašich zvířecích kamarádů budete muset dát do útulku, nebo nějakému rodinnému příslušníkovi. Možná tady pan doktor Vertinger by měl zájem o nějakého kocoura? Ale to samozřejmě nechám na vás.“

Odcházeli jsme z budovy. „Nechtěl byste Macíka? Ve vás mám opravdu důvěru,“ řekl mi Filip.

Chvíli jsem odmítal, ale nakonec jsem svolil. Protože jsme dostali od doktora Betrny instrukce, jak se chovat při kocourově zdravotním stavu, věděl jsem přesně, co mám dělat.

Filip mě dovezl před můj dům a já si s sebou vzal Macíka. Filip sice trochu plakal, ale Macka mi nechal. Od té doby je mým nejlepším parťákem můj Macíček.

SOUTĚŽNÍ TEXT PRO II. KATEGORII

(8. - 9. třída ZŠ a nižší ročníky gymnázií)

Dneska ráno jsem si hned po probuzení vzpomněla na mámu, jak přišla večer ze třídní schůzky a vyprávěla mi, že třídní řekla, že pořád koukám z okna. Žalovala prý: „soudružko, ta vaše dcera jako by tu ani nebyla, jako by v té lavici ani neseseděla, ona nevyrušuje, ona jen kouká, pořád civí z okna. Nevím, jak tohle mohla třídní říct, protože z okna nic vidět nebylo. V zimě byly okna zapráskaný obrázkama hub a na jaře polepený bachratýma kytkama vystříhanýma ze čtvrtky.

In: Slavická, Milena: Hagibor. Praha (Torst) 2014, s. 140.

MARKÉTA HURTOVÁ

ZŠ Vsetín, Luh

Nepetejte se, nemluvíím

... A navíc, jak bych asi mohla vyrušovat nebo se třeba bavit se spolužačkou, když mám problém vypustit z pusy jediné slůvko, že? A sedím sama, tak s kým si asi můžu povídat... Ale tohle by tu ježibabu Stodůlkovou v životě nenapadlo. Hlavní je, že $v = s : t$ a tak dále, a co prožívají její žáci jí je úplně šumák.

Po snídani jsem dala mámě pusu a šla do školy. Zahlédla jsem Vráťovu partu, a radši jsem to vzala Mlynářskou než po hlavní a kolem nádraží.

V šatně mi zase chyběla jedna bačkora, a tak jsem se asi po milionté rozhodla, že si budu nosit papuče domů. Nakonec jsem botu našla důkladně zakopnutou v osmácké šatně. Jak typický pro mý milý spolužáky.

Šla jsem si sednout do své vyděděnecké lavice k oknu, schoulila se do mé obvyklé pozice „nepetejte se, nemluvíím“ a hleděla jsem do stropu. Nikdo si mě nevšímal, děcka si na mě zvykly jako na „tu málomluvnou, co sedí v druhé u okna“.

Matika byla suplovaná a fyzika taky celkem utekla a třetí hodinu byly pěstitelky, což bylo moc fajn, protože jsme sadili tulipány na školní záhonky, a já jsem si říkala, že to byl docela fajn den. Jaksi jsem ale zapoměla na hloupé české přísloví „nechval dne před večerem“.

Poslední hodinu byl děják. A úču, nevím proč, napadlo, že bude zkoušet. Ústně. Samozřejmě nepřišla na nic lepšího, než začít od S. Skopal, Slámová, Slováčková.

„Slováčková! No tak bude to?“

No bezva! Celá rudá jsem vstala, všichni se na mě dívali. Kdosi mi nastavil nohu a já se rozplácla na podlaze. Celá třída se řehtala jak pominutá.

„Copak nám povíš o druhé světové válce?“

„Nnemůžu ppípissemně?“ dostala jsem ze sebe s námahou.

Hermajzka se na mě podívala, jako bych spadla z Marsu. „Druhá světová válka,“ zopakovala chladně a tūkala kostnatými prsty o stůl.

Snažila jsem se vykottat, že začala 1. září 39 německou invazí do Polska, že stála svět krev, dřinu, slzy a pot a 60 miliónů mrtvol, ale nešlo to. Ten pitomý krám zase nefungoval a já se rozkašlala a nemohla jsem přestat.

„Ani o Churchillovi nic nevíš? Nebo Adolf Hitler. To znají i děti v mateřince! Slováčková, co je to s tebou?!? Kdo to byl Adolf Hitler?“

Spolknu hrdost, zavrtím hlavou, jako že nevím, a dál kašlu.

„Jdi se napít. Za pět.“

Celá třída se za břicho popadá, že nevím, kdo byl Hitler a kdy začala druhá světová. Ale já to vím. Hitlera znám do detailů a Churchilla беру jako svého pradědečka, jen to nedokážu vyslovit.

Po škole jsem chtěla vyjít ze šatny, ale Dušan s Mirkem mi zastoupili cestu a začali mi nadávat. Mirek mi hodil aktovku do koše a Dušan mi dal do nosu. Ne moc, ale bolelo to a tekla mi krev. A asi se mi nějak pohnul ten mizerný přístroj, protože mi přišlo, jako bych měla v krku tank. Panzer III, kterým Němci devastovali nepřátelské území. A ona mi dá z druhé světové kouli!

Nemohla jsem polykat a ani dýchat pusou. Šla jsem raději rovnou do nemocnice, stejně bych musela odpoledne na kontrolu, tak co... Chodím tam sama. Vždycky. Nemá cenu, aby máma čekala a klepala se na chodbě, pak ji nechat popovídat si s doktorem a vidět, jak se snaží nembrečet, ale nejde jí to.

Doktor Žinský se mě ptal, jak se mám a tak. Sípavě jsem mu vysvětlila, co se stalo a on mi zrentgenoval krk a řekl: „A do prkýnka, asi ti to moc nemluví, co?“

Pak jsem se dozvěděla, že můj mluvící přístroj není dostatečně účinný. Ale Žinský má prý známosti v Německu a mohli by mi voperovat německý mluvítka, nejnovější model B117 nebo tak něco. Byla bych první na světě. Ale není to ještě vyzkoušený a mohlo by mi to poničit tkáň, měla bych obří jizvu přes celý krk, anebo bych dokonce mohla dostat rakovinu z doposud nevyzkoušených poloniových částí mluvítka. Skvělý!

Vlekla jsem se domů a snažila se vymyslet, co je lepší: možná konečně pořádně mluvit, nebo možná dostat rakovinu.

Aby toho nebylo málo, zahlédla jsem před bijákem známou postavu. Táta. Stál lajdácky opřený o lampu, kouřil a povídal si se svou nejmilovanější trapnou protivnou novo-ženou Lídou. A smál se...

Šla jsem honem pryč. Konečně chápu, proč se mnou nemůže trávit ani to jedno mizerný odpoledne za týden. Má prý „moc práce a zakázky na jižním Slovensku“. Jasně!

Doma jsem se svalila na gauč a brečela jsem. Kvůli šikaně, kvůli škole, kvůli kouli z dějáku, kvůli mluvení a rakovině, kvůli tátovi.

Přišla máma. Přitiskla jsem jí hlavu na prsa a ona mě objala a konejšivě hladila jako malé miminko. V mamčině náručí jsem zapoměla na všechno trápení. A když jsem jí přerývaně šeptala o německém mluvítku, řekla mi, že příležitosti neklepou dvakrát na ty stejné dveře. Ona mi sice rozumí i bez mluvení, ale mám to prý risknout. A i když to prý neudělám, bude mě mít pořád stejně ráda, ať už blbě mluvím, nebo ne.

Fajn. Udělám to. Možná budu mluvit a možná taky ne. Ale ať se stane cokoliv, ať budu mít sebemizernější den, ať dokážu vyslovit, co si myslím, nebo ne, pořád mám tu nejlepší maminečku na světě, která mě nikdy za nic nevymění.

A to je samo o sobě ta největší výhra.

KATRIN UNAROVÁ

ZŠ Integra, Vsetín

Vzkaz na okně

A tak jsem si řekla, že se dnes opravdu z okna koukat budu. Cestou do školy jsem si promýšlela, co odpovím, když mě třídní sprdne za to, že nedávám pozor, že do školy nechodím pro to, abych civěla ven, ale abych se něco naučila. Napadla mě spousta možností, ale to už jsem se školní chodbou blížila k naší špinavé depresivní třídě. Sedla jsem si a hned zase vstala, protože zazvonilo a soudružka vešla dovnitř ve svém typickém staromódním obleku. S hlasitým popřáním dobrého rána nás vyzvala, abychom se posadili, a začala vést nudný monolog o probírané látce. Vzpomněla jsem si na své předsevzetí a upřela oči na ošuntělý obrázek kytky. Nezajímalo mě sice, kdo ji nakreslil, ale protože jsem nevěděla, kam se koukat, sklouzla jsem očima k pravému dolnímu okraji výkresu a zapátrala po podpisu. Byl špatně čitelný, ale po chvíli jsem rozluštila datum a pod ním tmavé šmouhy. Když jsem na to místo dlouho zaostřovala, rozeznala jsem opravdu titěrná písmena, která tvořila: „Na dámských záchodech prostřední umyvadlo.“ Jakoby z dálky jsem zaslechla výklad třídní a aniž bych vnímala, co zrovna říká, zvedla jsem ruku. Očividně překvapena, že

zrovna já, ta věčně zasněná, se hlásím o slovo, umlkla v půlce věty a pokynula mi hlavou, ať promluví. „Prosím, soudružko, mohla bych jít na záchod?“ S našťvaným výrazem v přísném obličejí se zeptala, jestli je to akutní, že mám počkat na přestávku, že nejsem ve školce a jiné takové kecy, ale mě tak zajímalo, co se nachází u prostředního umyvadla, že jsem zalhala, že opravdu potřebuju a upřela na ni prosebný pohled. „Máš na to minutu, Jarošková,“ svolila nakonec a já jsem vyběhla rychle ze třídy, než si to rozmyslí. Vlétla jsem na dámské záchody a rychle zamířila ke správnému umyvadlu. Co by tu tak mohlo být? Klekla jsem si a očima jezdila po rezavým potrubí. Když už jsem si myslela, že tam nic není, objevila jsem malý papírek, na kterém jsem, po rozložení, přečetla: „No konečně jsi to našla, Jarošková, ale že ti to trvalo. Myslíš, že bys mohla jít před školu na zahradu, pokud možno nikým nespátrána? IHNED? Tak zatím. T“ Zatajila jsem dech a napadlo mě, jestli tam mám jít, nebo ne. Neměla bych všemu věřit, ale na druhou stranu, kdybych tam nešla, asi bych toho litovala. Opravdu mě zajímalo, kdo je onen T. A tak jsem teda rychle vyrazila přes chodbu po schodišti dolů a pak na školní zahradu, kterou mimochodem tvoří jen udusaná tráva a pár seschlých kytek na záhonku plným plevelu. Zastavila jsem se a se zrychleným dechem poslouchala sebemenší zašustění listí nebo trávy. „Tady jsi!“ ozvalo se za mnou, až jsem nadskočila a málem jsem i vykřikla, ale naštěstí jsem se ovládla, protože jediné, co mi ještě scházelo, bylo mít průser za to, že nejsem na hodině. Pomalu jsem se otočila- a málem se skácela na zem. Stál tam muž, který tak nápadně připomínal mého zesnulého otce, že to snad nemohl být nikdo jiný. „Ta-tati?“ zakoktala jsem. „Ano, jsem to já...a nejsem mrtvý.“

M. NERODILOVÁ **ZŠ Vsetín, Ohrada**

Doslova

A pak mi došlo, jak na tohle asi třídní přišla. Hodinu předtím nám totiž soudruh matikář říkal, že jsme nejhyperaktivnější třída, kterou kdy učil.

„Dívejte se z okna, zelená uklidňuje...“ Tak jsme si to vzali za srdce a celou další hodinu

civěli do toho okna. Jenže zrovna tu hodinu jsme měli naši třídní - češtinářku. Ta asi ráda používá své hyperbolové nadsázky a řekla mojí mámě, že z toho okna civím pořád. Vždyť jsem se tam dívala jenom 45 minut. Ale prý „ pořád civím z okna.“

Přesně takhle jsem to vysvětlila i mámě. Ta ale odvětila: „Gertrůdko, nesmíš brát všechno tak vážně a doslova. Soudruh matikář tím určitě nemyslel, že celý den máte zírat z okna. Kdyby ti řekl: „Hod' třídnici do vedlejší třídy, tak ji tam hodíš?“ No, musím uznat, že na tom asi něco bude. Přikývnu, že jsem pochopila.

Je další den. Jsem na cestě ze školy. Mám z dneška dobrý pocit, že jsem se polepšila a že na mě bude máma hrdá.

Dneska mě totiž vyvolal soudruh v zeměpisu, že mu mám na mapě ukázat, kde leží Himaláje. Samozřejmě, že jsem věděla, že leží někde mezi Nepálem a Čínou, ale vzpomněla jsem si na mámu, jak nemám brát věci vážně a doslova, tak jsem mu ukázala, kde pramení Amazonka. Ani teď nevím, proč se na mě tak divně díval.

Hodinu potom jsme měli brannou výchovu se soudružkou Lívanečkovou. Učili jsme se rychle a bezpečně používat plynové masky. Vždy, když křikla: „Lívánec!“, jsme si ty plynové masky měli nasadit. Všichni ji brali strašně vážně, ale máma mi přece říkala, že nemám brát všechno vážně, tak jsem si ji vždy pomalu s klidem nasadila. Soudružka Lívanečková na mě pištěla, proč ji neberu vážně, jak si to představuju, vždyť nikdy nevíme, co se bude dít a kdy se nám to bude hodit... Hysterka.

Asi za deset minut dorazím domů. Máma sedí na křesle a čeká na mě.

„Gertrůdko, tak co škola? Polepšila ses, jak jsem ti včera říkala?“

„Hmmm... Jistě, že ano. Všichni soudruzi se na mě s údivem dívali, to jsem asi musela být hodně dobrá, že?“ Máma se usměje od ucha k uchu. Asi je na mě doopravdy hrdá.

Potom si zalezu do svého pokoje, že si jdu napsat úkol do matematiky. Za úkol jsme dostali v učebnici stranu 93, cvičení druhé. Mně ale přijde strašně dlouhé, a tak soudruha matikáře neberu doslova a udělám na vedlejší straně cvičení pět.

JITKA LAŽOVÁ

ZŠ Hošťálková

Básníci mají smutný duše

Vzpomínka se rozplynula. Začínám se pomalu probírat a při chystání věcí se zamyslím: „Nad čím to já vlastně pořád tak moc přemýšlím??? Čeho se chtějí mé myšlenky dotknout???” Vyrážím do školy a cestou potkávám několik podivných existencí včetně mé bláznivé susedky, skoro sto let starého staříka a partu nervózně přešlapujících mániček.

Ve škole sedím sama v poslední lavici a musím konstatovat, že mi to tak i vyhovuje. Podívám se z okna na ty bachratý kytky a skulinou zahlédnu několik svobodně poletujících holubů kroužících nad hlavami střech domů a kolemjdoucích. „V očích takového holuba musí člověk vypadat jako totálně zbytečná bytost,” říkám si potichu... „Co jsi to říkala, Jano?” zeptá se učitelka. „Nic, nic důležitýho.” Učitelka pokračuje ve vysvětlování počítání kvadratických rovnic, které já absolutně nepobírám, jako koneckonců celou matematiku. Zahledím se do sivé zelené barvy tabule a zase ty otázky: „Kdo zabil Nancy? Byl Jack Rozparovač opravdu jen jeden? Jsem jediná, která se zabývá těmahle blbostma? Ach, proč je v mé hlavě větší chaos než na punkovém koncertě?” Najednou mě učitelka napomene a vyžádá si moji žákovskou, kde se nejspíš chystá napsat další nesmysl v podobě poznámky za nedávání pozor. Za chvíli už slyším drnčet zvonek hlásící konec hodiny. HURÁ! Jde se domů, domůůů. Utíkám cvalem závodního koně, odhodím svoji aktovku na zem a dám svoji novou desku, kterou mi mimochodem sehnal můj kámoš, do gramofonu (je to deska od Zeppelinu), hudbu nechám plynout volně po pokoji a já si usedám do hlubokého ušáku, kde sedím po celou dobu, než se deska naposled otočí. Jelikož anglicky neumím ani hlásku, snažím se alespoň předpokládat, o čem se v jednotlivých slokách zpívá. Je pozdě večer a máma se vrátila z práce, snažila jsem se ji po včerejší hádce vyhnout, ale to se mi bohužel nepodařilo. „Jak to s tím učením vidíš?” „Nijak!” Rozzuří se do nepříčetna a strhne se hádka. Další zákazy, příkazy, slzy, cigáro, omlouvání, usmiřování a je to v klidu. S mámou žijeme samy, o tátovi nic nevím a myslím, že ani vědět nechci.

Dnešní ráno se povedlo, jelikož jsem doma sama, je sobota a můžu si dělat, co chci. Můj

plán na dopoledne není jasný, ale protože v televizi nic nedávají, usedám si do hlubokého ušáku s knížkou, papírem a perem. Na knížku nejsem dost soustředěná, a tak popadám pero a papír a začínám psát verš po verši, rým za rýmem, ale najednou mě přepadnou nutkavé myšlenky odtahující mou pozornost od psaní. „Kdo ví, nad čím ti básníci přemýšlejí? Kdo ví, nad čím dumal takový Mácha, když psal Máj?“ Říká se, že básníci mají smutný duše. Nejspíš to pravda bude, raději než dobrodružné literatury nebo dívčím románům, kde se neřeší nic jiného než láska (nenávist je hodně podceňovaný cit, nemyslíte?) dávám přednost dlouhým bezdějovým popisům, dlouhým bezdějovým popisům, dlouhým bezdějovým popisům...

„Básníci mají smutný duše, nemyslíte?“

ADÉLA VYKOPALOVÁ ZŠ Žerotínova, Valašské Meziříčí

Smysl života

Na podzim ptáci okna zdobili,
a v létě? V létě prázdniny byly.

To jsem z nich koukat nemohla,
tehdy škola nebyla.
To jinde jsem byla,
to jindy jsem se nudila.

Děti užívají sluníčka,
po venku běhají,
hrají hry,
až na trávu padají.

Až závist mě přemáhá,
jak šťastné je vidím.
Chci jít za nimi!
Ale přesto doma sedím.

A já, pořád doma.
Sama.
Jen matku na mě slyším volat,
snažím se ji ignorovat.

Doktoři na mně hledají
léčby na různé důmyslné nemoci,
přitom bych psychiatra potřebovala.
Chtěla bych pomoci.

Pche,
prý autista.
To jako já?!
Pomátli se dočista.

Vždyť- člověk bez kamarádů,
nemusí být hned nazýván autista.
To přece vím!
Tím jsem si naprosto jista!

Nadále zůstávám samotář.
Kniha - můj nejlepší kamarád.
Doma přebývám zas a zas.
Nikdo mě už nemá rád.

--- A za pár let, vidím jinak svět ---

To jsem bývala mladší,
byla hloupá, nevěděla nic.
Teď už jsem přece jen starší,
teď už snad chytřejší víc.
Dnes už vím,
že kdybych za nimi ven šla,
necítila bych se tam sama,
šťastnější bych byla. No jo,
hloupá jsem bývala.
Dětství je jen jedno,
já si ho moc neužila.

Ale to nevadí.
Včas uvědomila jsem si to.
Teď jsem šťastná,
a užívám si to.

Život není peříčko.
Navíc je jen jeden.
Ale když pochopíme, jak ho žít,
budeme se lépe mít.

Píše, dnes už šťastně vdaná žena a matka
dvou dětí, ale taky úspěšná matka.
A co vy? Koukáte se z okna?

SLOVO ZÁVĚREM

Je to už dvacet sedm roků, co jsem opustil škamna tehdy osmileté Základní školy Vsetín-Trávníky. Neodnášel jsem si toho moc, ale mezi tím, co jsem s sebou nesl a vlastně nesu celý život, byla víra ve slovo. Ale hlavně: rozkoš z toho, že slovo může a umí zasahovat ty druhé kolem mě, i když už tehdy platilo, že zdaleka ne všechny. Věřil jsem a vlastně se i dost hnal za tou tajuplnou, bláznivou, vzrušující a hlavně nespoutanou energií slov. Chtěl jsem ji nějak hrozně ovládnout, chtěl jsem ve světě slov být Gandalfem šedým, rozdávat radost a pomoc tam, kde je to potřeba a šlehat paprsky jedovatosti a posměchu do tváře arogantních necitů.

Jenže jsem v tom snažení byl strašlivě dlouho úplně sám. Učitelé se spíš věnovali gramatickým pravidlům a autorům devatenáctého století, kteří ve mně v té době, dnes už je to jinak, vyvolávali jen strašlivého démona: „Nuda, nuda, nuda!!!“ A tak se to se mnou táhlo i po celá gymnaziální studia, tam sice přibylo podnětů, ale také dalších vášní, takže jsem se vlastně ke skutečnému psaní vrátil až, znova, na Trávníkách, tentokrát ale v malém knihkupectví Dalibora Maliny. Teprve tady se začalo to moje snažení dostávat do vztahů, řečí a souvislostí s českou i světovou poezií, začal jsem daleko intenzivněji přemýšlet o tom, proč právě toto slovo a toto slovní spojení působí tak, jak působí, začali jsme s Daliborem Malinou, Pavlem Kotrlou, Jiřím Hrabalem a René Kočíkem vydávat Texty... Proč vám to tady ale všechno píšu?

Protože jsem rád, že vy už máte možnost nebýt se svým psaním tak úplně sami. Ten, kdo za to nejvíc může, je Andrea Chrobáková - Lněničková, která zbláznila redaktory Textů a společně jsme se pustili do podobně zajímavého a vzrušujícího dobrodružství, do něhož jste se zapojili vy se svým psaním: totiž zkoumat, co leží v hlubinách žákovy duše a jak to umí ven. Výsledek byl, jak jsem doufal, ale, přiznávám, nepředpokládal, okouzující. Nemám teď na mysli jen konkrétní úroveň jednotlivých příspěvků, ale jde mně o jinou věc: všechny práce, a to i ty, které sem zařazeny nebyly, vykazují jedno společné - radost z vyprávění a chuť vyprávět. A to jsou věci, které nemají a nesmí zmizet z toho světa. Protože jestli nás čtení a psaní něčemu učí, tak je to schopnosti lépe se poslouchat a víc si rozumět. A to je něco, bez čeho by

člověk, jako biologický druh, neměl na zemi své místo. Včely jsou organizovány lépe než my, mravenec je ekonomicky úspěšnější a produktivnější než my, jenže my, lidé, se ještě umíme ustrnout jeden nad druhým, zamilovat se do sebe, nenávidět se, a to jsou věci, které nás činí lidmi. A ve všech vybraných textech je něco z této radosti i hrůzy obsaženo: je to vlastně už teď oslavné i smutné hledání toho, jak to vlastně je s člověkem na této planetě. Je jedno, jestli to zjišťujeme humorem skrze podivná, nepředstavitelná zvířata v ordinaci zvěrolékaře, nebo procházkou po duši mladé rebelky, která netouží po ničem menším, než po svobodě. Jestli je radost nesena tajuplným znovuobjevením otce nebo smutným ohledáváním toho, jak smutno je člověka na světě samotnému. To všecko má společný rys: být a chtít být tady v tom světě úplně, a nebýt na to sám. To jsou dobrá východiska pro to, aby se člověku klidněji usínalo, je tu dost těch, kteří (třebas po jeho stopách, nebo po těch úplně jiných, svých) půjdou dál...

Jakub Chrobák

texty
<http://casopis-texty.cz>

